

KZM-BULLETIN 14

PERSONEELSORGAAN N.V. KEMPENSCHÉ ZINKMAATSCHAPPIJ EN N.V. GEMENGDE METAALERTSEN TE BUDEL
NATIONALE RAMP. Februari 1953.

Dank zij de spontane beschikbaarstelling door het gehele personeel van één dag arbeid ten bate van de slachtoffers van de Watersnood, kon aan het Nationaal Rampenfonds reeds een bedrag van f.10.146.-- worden afgedragen. Ruim dezelfde waarde aan bladzink werd door de directie voor het rampgebied beschikbaar gesteld.

INTERNE COMMUNICATIE.

Voorrang aan schriftelijk verkeer!!

Het is verklaarbaar, dat men in een bedrijf als het onze, waar de verschillende afdelingen over een betrekkelijk grote oppervlakte verspreid liggen, geneigd is om maar even naar de telefoon te grijpen om te zeggen wat men te zeggen heeft. Bijvoorbeeld om een opdracht te verstrekken, een inlichting te geven of te vragen, gegevens en bevindingen uit te wisselen enz.

Telefoneren is een gemakkelijke methode maar in heel veel gevallen zeker niet de goede. Dringende gevallen daargelaten - deze zijn veel minderevalbijk dan men oppervlakkig geneigd is te denken - is schriftelijk verkeer verre te prefereren. We bedoelen het verkeer door middel van z.g. dienstberichten, bondig gesteld en even kort en bondig beantwoord, bij voorkeur op hetzelfde formulier en aldus geretourneerd aan de afzender via de huispostdienst, dus via de loopjongen (en ^{met} tenzij in dringend geval, door een arbeider uit het bedrijf, zoals nog te veel gebeurt.)

Als eerste voordeel van schriftelijk verkeer springt in het oog het feit, dat de ontvanger van het dienstbericht niet telkens in zijn werkzaamheden of bij besprekingen wordt gestoord en de kwestie kan afdoen op een moment, dat ook voor hem geschikt is. Een voornaam winstpunt is ook, dat de schrijver copie kan houden en de ontvanger een rappel heeft, dat hem er aan herinnert, dat hij een bepaalde kwestie nog moet afdoen.

Naast deze directe voordelen zijn er andere, die niet zo onmiddellijk in het oog springen maar wel degelijk van betekenis zijn; zo is - ook in ons bedrijf - proef-ondervindelijk komen vast te staan, dat het systeem "dienstberichten" niet alleen rustiger en een soepeler gang der werkzaamheden bevordert, maar uiteindelijk sneller werkt dan het mondeling (telefonisch) doorgeven van boodschappen.

Tot nog toe wordt in ons bedrijf slechts door enkele functionarissen systematisch met dienstberichten gewerkt. De efficiency van het systeem is verrassend. Vandaar deze opmerkingen, in het vertrouwen dat zij voor alle employé's aanleiding zullen zijn voortaan voorrang te geven aan het schriftelijk verkeer. Zo niet, dan komt er vandaag of morgen over dit onderwerp een dienstbericht.

BEDRIJFSGENEESKUNDE.

Bedrijfsgeneeskunde is in de laatste jaren een algemeen aanvaard begrip geworden. Het mag bekend verondersteld worden, dat de bedrijfsarts zich in hoofdzaak beweegt op het terrein der praeventieve geneeskunde. Bedrijfsgeneeskunde is ontstaan uit een behoefte, die zowel gevoeld werd door de bedrijfsdirectie als door de werknemers. Had aan de ene kant de directie er belang bij, dat zoveel mogelijk gezonde arbeiders het bedrijf bevolkten of minder valide arbeiders de aan hun defect aangepaste positie innamen, aan de andere kant wenste de werknemer zomin mogelijk te worden blootgesteld aan de gevaren, die aan hun arbeid verbonden worden en zag hij maatregelen ter voorkoming van deze gevaren als een welkome tegemoetkoming van de zijde van de directie.

De bedrijfsgeneeskunde is ook sociale geneeskunde. Dagelijks wordt de bedrijfsarts geconfronteerd met sociale problemen, direct voortvloeiende uit zijn taak. Denken wij b.v. aan de keuring voor de aanneming. Het is de bedrijfsarts, die bepalen zal of er geen contra-indicaties zijn tegen de aanneming van de aspirant-werknemer, en, indien er op medische gronden al contra-indicaties bestaan zal bevorderen, dat alsnog aanneming kan geschieden, hetzij door aanpassing van de persoon in casu hetzij door aanpassing van zijn werkmilieu. Het is de taak van de bedrijfsarts om de arbeider, die door omstandigheden, in of buiten het bedrijf liggend, hun arbeid niet meer kunnen blijven vervullen, te helpen bij de overplaatsing, de werktijd-verdeling of de aanpassing in het nieuwe milieu.

Het is zijn taak om in het bedrijf de arbeiders te onderwerpen aan een periodiek onderzoek, voor ieder bedrijf afzonderlijk gericht, en aan de hand van gesignaleerde afwijkingen, of dreigingen, maatregelen voor te stellen ter verbetering van de omstandigheden, waarin gewerkt wordt.

Wij denken aan de taak van de bedrijfsarts, als tussenpersoon tussen:

- a. de Huisarts en de specialist aan de ene zijde en het bedrijf aan de andere;
- b. de Afdelingschefs en hun werknemers, wanneer de laatste menen op medische gronden bepaalde opdrachten niet te behoeven accepteren of wanneer eerstgenoemden menen op medische gronden een bepaalde arbeider niet met een zekere opdracht te kunnen belasten;
- c. Personeelschef en de arbeiders, wanneer er sprake is van moeilijkheden op de afdeling, moeilijkheden thuis, die vaak hun terugslag geven op de arbeidsprestatie van arbeiders, die na ernstige ziekten of ongeval in het bedrijf terugkeren, wanneer er sprake is van werktijdenverandering of omschakeling van de normale arbeid in ploegarbeid.

Een uitgesproken op sociaal terrein liggende taak vervult de bedrijfsarts als medisch adviseur in sociale fondsen en instellingen en medewerker bij de bestrijding van ziekte of ziekte-verzuim in het bedrijf.

Ten slotte dient hij een open oog te hebben voor problemen als verlichting, verwarming, ventilatie, inrichting van werklokalen, schaftlokalen, kleed- en wasgelegenheden, douches en toiletten, stof-, damp-, gas- en nevelbestrijding, machinebeveiliging en lawaaiestrijding.

Bedrijfsgeneeskunde is een aparte taak.

KLEINE KRONIEK.

- De heer Laubinet, directeur van onze ertsmijn in Marokko is op 10 Januari j.l. schielijk overleden;
- Van 23 t/m. 28 Mei a.s. wordt in Budel een internationale tentoonstelling - "Grenslaan" genaamd - gehouden op het gebied van handel, landbouw, ambacht en industrie.
- De jongedames Mien van Seggelen en Anny Broers slaagden resp. voor het examen Boekhouden (Associatie) en typen;
- In onze Cantine vinden vanaf 7 Februari een 80-tal geëvacueerden uit het rampgebied onderdak en verpleging;
- Op de dezer dagen gehouden jaarvergadering van de harmonie "Les Echos de Dorplein" werd Ir. Hoyer als president herbenoemd. De Schutterij "St. Joseph" herkoos de heer Mous als haar voorzitter.

ZINK : EEN VEELZIJDIG METAAL.

Grote productie-uitbreiding in laatste 50 jaren.

Ofschoon zink, berekend volgens de omvang van het verbruik, na koper het belangrijkste metaal is, trekt het bij het publiek in het algemeen weinig aandacht. Sinds de hervatting van de vrije zinkhandel te Londen op 2 Januari j.l. doken plotseling in vrijwel alle kranten artikelen op over het artikel, dat de lezer van het K.Z.M.-Bulletin wel bijzonder na aan het hart ligt, maar waarover hij toch nog wel enige bijzonderheden zal willen weten, ontleend aan een artikel in "Het Financiële Dagblad" van 20 Januari.

-o-

Waarom trekt zink in het algemeen weinig belangstelling van het publiek? Voornamelijk als gevolg van het feit, dat het wordt gebruikt tezamen met andere metalen; voor de productie van geelkoper (messing) en voor galvaniseren, waarbij de naam "zink" vrijwel niet wordt genoemd.

In feite is zink een van de meest veelzijdige en belangrijke metalen. Van de vele goede eigenschappen noemen wij:

1. een goede weerstand tegen corrosie;
2. een betrekkelijk laag smeltpunt en
3. een gemakkelijke verwerking of legering met andere metalen.

Voor Engeland is de zinkindustrie van zeer groot belang, daar bijna één derde van het zinkerts ter wereld komt uit de landen, behorende tot het Britse Gemenebest en hiervan komt ongeveer de helft uit het Sterling-gebied. In de negentiende eeuw konden de Engelse zinkmijnen in de behoeften van het land voorzien, hetgeen ook het geval was in de meeste andere productie-landen.

België werd eveneens een belangrijke zinkproducent in Europa en ondanks het feit, dat zijn ertslagen uitgeput geraakten, wist het deze positie te behouden door de import van buitenlandseerts voor zijn smelterijen. Andere grote Europese producenten waren Duitsland en Polen, die het erts uit Silezië betrokken, doch deze ertslagen liggen thans achter het IJzeren Gordijn. Dit verlies werd tot op zekere hoogte goedgemaakt door de aanvoer uit nieuwe onder Europese controle staande ertslagen in Frans Noord-Afrika en Belgische Congo.

Europese productie overtroffen.

In het jaar 1900 leverden de Europese mijnen meer dan 70% van de 500.000 ton zink, welke destijds werden verbruikt, doch in 1950 slechts ca. 20% van het totale verbruik

(thans bijna 2.000.000 ton). In de laatste 50 jaren heeft er een volslagen ommekeer plaats gehad in de productie-positie van zink door de exploitatie van de zeer grote ertslagen in de Nieuwe Wereld. De belangrijkste ertslagen bevinden zich in de Verenigde Staten, Canada, Australië, Mexico, Peru en delen van Afrika. De Verenigde Staten nemen thans ongeveer één derde van de totale wereldproductie van zinkerts voor hun rekening en de laden behorende tot het Britse Gemenebest bijna eenzelfde deel.

Vijftig jaren geleden werd 70% van de wereldproductie van zinkerts in Europa gesmolten. Doch buiten Europa werden nieuwe mijnen geopend en daarbij smelterijen gebouwd, waardoor de Europese productie, ofschoon deze bijna verdubbeld is, thans slechts 35% van de wereldproductie bedraagt. Met de groei van de industrie buiten Europa werden ook de methodes van het concentreren der ertsen verbeterd.

Ofschoon 40% van het zinkerts, dat in de vrije landen ter wereld wordt gedolven niet in de mijnbouwstaten wordt gesmolten, wordt bijna 80% van het geproduceerde zinkmetaal gebruikt in de landen waar het wordt gesmolten. Zink is dus een metaal van internationaal belang geworden. De grootste zinkproducent ter wereld is thans de Consolidated Mining and Smelting Company of Canada te Trail (Brits Columbia), terwijl de grootste zinkertslagen zich bevinden te Broken Hill in Australië.

Amerikaanse invloeden.

Gedurende de afgelopen 50 jaren is het wereldverbruik van zink voortdurend gestegen, hoewel dit nu en dan nadelig werd beïnvloed door de economische omstandigheden en door oorlogen. Na de Tweede Wereldoorlog herstelde het verbruik zich snel en in 1951 ontwikkelde zich in sommige landen zelfs een acuut tekort aan zink.

Nu dat de statistische positie van zink duidelijker is geworden, blijkt, dat dit tekort voor een groot deel in de hand werd gewerkt door de aankopen der Verenigde Staten voor strategische voorraadvorming, welke op ongeveer één vierde van de totale wereldproductie per jaar worden geraamd.

De Verenigde Staten zijn bovendien verre weg de grootste verbruikers van zink. Dit verbruik is ten opzichte van het vóóroorlogse bijna verdubbeld. Het bedraagt thans meer dan 800.000 ton per jaar, overeenkomende met bijna de helft van de wereldproductie. Vervolgens komt Engeland met een jaarlijks verbruik van ca. 240.000 ton en dan Duitsland met een jaarlijks verbruik van ca. 155.000 ton.

JUBILEA.

Het schijnt meermalen voor te komen, dat een arbeider beweert voor een dienstjubiläum in aanmerking te komen, terwijl daarvan in feite geen sprake kan zijn.

Gewoonlijk is het dan zo, dat betrokkene zijn dienstjaren telt vanaf de dag van zijn eerste in diensttreding, zonder rekening te houden met onderbrekingen.

Bijvoorbeeld: iemand kwam in 1903 in dienst. In 1916 ging hij in militaire dienst, kwam terug in dienst en verdween later weer enkele jaren, om nadien opnieuw in ons bedrijf te komen. Het zal duidelijk zijn, dat in zulk geval niet gesproken kon worden van "onafgebroken diensttijd", terwijl ook, indien wij de verschillende perioden bij elkaar tellen het vereiste aantal jaren evenmin bereikt is.

Hoewel wij ons niet stug houden aan het begrip "ononderbroken" kan een onderbreking toch moeilijk als dienstverband beschouwd worden. Wel hebben wij ~~ook~~ de verschillende dienstperioden bij elkaar geteld en, zodra aldus de 25, 40 of 50 jaren behaald werden, een jubileum erkend. Een zeer soepele regeling dus.

SOCIALE LASTEN.

Objectieve voorlichting van groot belang!!!

In "De Tijd" verscheen in de rubriek Financiën en Economie een artikel van de hand van Drs. H.J.M. van der Ven, secretaris van de Kath. Vereniging van Werkgevers in de Metaalnijverheid; "Druk van sociale lasten op onderneming".

Deze interessante beschouwing is de weerlegging van een artikel in "De Volkskrant" waarin verteld wordt, dat de sociale lasten, welke op de werkgevers drukken in 1949 14,6% zouden bedragen hebben.

Wij ontkennen er het onderstaande aan, omdat het artikel in "De Volkskrant" een verkeerde voorstelling geeft. Dit is te meer te betreuren, omdat kleinering van hetgeen op sociaal gebied thans geschied, nadelig is zowel voor de mentaliteit van de werkgevers als voor de werknemers.

De bedoeling van het Volkskrant artikel is dan om aan te tonen, dat de voorzieningen welke doorgaans onder sociale lasten worden verstaan, geen bijzonder zware financiële last veroorzaken voor de onderneming. Wij menen, dat men in dit verband niet alleen moet bezien de sociale lasten in de zin van collectieve voorzieningen die gemeenschappelijk worden opgebracht, doch eveneens voorzieningen welke in het spraakgebruik

als sociale lasten worden aangemerkt, doch juridisch een deel van het loon vormen zoals vacanti toeslag e.d. Het artikel heeft immers de bedoeling aan te tonen dat behalve het normale uurloon vermeerderd met tarief, in vergelijking tot de periode vóór de oorlog, de lasten niet zó zijn toegenomen als soms wordt beweerd. In het hiernavolgende wordt dan ook het begrip sociale lasten gebruikt in overeenstemming met het spraakgebruik en niet in de enge betekenis van het woord.

Wij menen, dat het gegeven overzicht, hetgeen in kolom A van Tabel I is overgenomen bepaald niet volledig is en wel om de volgende redenen:

Een aantal voorzieningen, welke tot de sociale lasten gerekend moeten worden, wordt buiten beschouwing gelaten. In het artikel zelf worden als zodanig o.a. genoemd pensioenvoorzieningen en extra vacantie-uitkering. Voorts zou men kunnen noemen het risicofonds, terwijl tenslotte in een rubriek sociale "actualiteiten" in 1952 het ontbreken in de opstelling van de premie verschuldigd voor de Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekering beslist niet actueel is.

Omschrijving:

	A.	B.
Ziektewet	1,8	2,21
Invaliditeits- en Ouderdomswet	1,2	0,5
Ongevallenwetten	1,4	1,7
Ziekenfondsenbesluit	1,4	1,9
Kinderbijslagwet	4,6	5,75
Vereveningsheffing	4,2	4,5
	<u>14,6</u>	<u>16,56</u>

Het is duidelijk, dat, wanneer men een aantal factoren, die de hoogte van de kosten bepalen, buiten beschouwing laat, deze kosten in totaal geringer zullen schijnen dan zij in werkelijkheid zijn. Wanneer men deze eliminatie maar ver genoeg doorvoert kan men zelfs het nulpunt naderen. Dit is echter een volkomen arbitraire handelwijze, welke in strijd is met de feiten, zeker wanneer men daaraan de hierboven weergegeven conclusie verbindt. Men moet in dit geval alle sociale lasten, welke moeten worden opgebracht, optellen, om aldus te komen tot een juist percentage.

In onderstaande tabel hebben wij aan de hand van gegevens uit een 4-tal bedrijfstakken, alsmede uit de landbouw, een overzicht opgesteld van de sociale lasten zoals die vandaag van de dag door de werkgever moeten worden opgebracht. In genoemde bedrijfstakken zijn pl.m. 800.000 werknemers werkzaam, d.w.z. meer dan $\frac{1}{4}$ van de in loondienst zijnde Nederlandse werknemersbevolking.

Wij menen, dan ook, dat deze cijfers in grote lijnen representatief zijn voor de Nederlandse verhoudingen.

Sociale Voorziening:	Premie-percentages ten laste van de werkgever.				
	Metaal	Textiel	Bouw	Schoen	Landbouw
Aantal arbeiders:	275.000	75.000	200.000	14.000	230.000
Ziektewet	2,05	2	2,8	2	2
Aanvulling C.A.O.)	0,6				0,33
Inv.- en Ouderd.wet	0,5-1,2	0,5-1,2	0,5-1,2	0,5-1,2	0,5-1,2
Ongevallenwet	1,3-5,9	0,5-1,5	3	1,1	1,7-1,8
Aanvulling C.A.O.)	0,04-0,58				
Ziekenfondsenbesl.	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Kinderbijslagwet	5,75	5,75	5,75	5,75	5,75
Vereveningsheffing	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
W. en W.-verzekering	1,3+0,6	1,3+0,6	2,3+0,6	1,5+0,6	0,5+0,6
Vacanti toeslag	6	4	8,7	4	6
Vacantiefonds					
Pensioenfonds	3	2	2,58	--	3
Risicofonds	--	--	5	--	--
Andere					
Sociale bepalingen	--	--	±	--	--
Totaal minimum:	27,54	23,05	38,63	21,85	26,78
Totaal maximum:	33,38	24,75	39,33	22,55	27,58
Gewogen gemiddeld minimum:	29,55				
		Gewogen gemiddeld maximum:	32,19		

Uit bovenstaande tabel blijkt, dat wanneer men het percentage van de sociale lasten in de verschillende bedrijfstakken weegt in verband met het aantal werknemers werkzaam in die bedrijfstakken, dit percentage tenminste 29,55 pct. bedraagt en ten hoogste 32,19 pct.

Bij het ter perse gaan van dit nummer vernemen wij, dat de heer F. Zwart, die sinds 1 Januari in onze dienst is, ingevolge artikel 14, al.3 der Statuten is toegelaten als lid van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs. Proficiat !!